

A „KELET” előfizetési díja:
Vidékire postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállítás:
Főttér 4-ik szám hóváj a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az ÉRTÉKESB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszór hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoriabb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Volgier (Wallischgasse 10.) Bud. Moesse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint és Vogler hirdetés köv. irodájá. Weiss Mór hirdetések felvétel irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátér 5. sz.

Nyiltéri czikkkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Két nagy válság.

(Sr.) Végzettszerűleg jött össze, e monarchiára nézve, a keleti és kiegyezési válság. És pedig e két kérdés oly ellentétes feladatokkal jár, hogy egyiket, a másik kára nélkül, kellő figyelemre sem lehet méltatni. Most, midőn a monarchia egész tekintélyére, esetleg egész erejére szükség volna, hogy keleten feltétlenül érvényesítini tudja érdekeit; most tört ki, a legnagyobb mértékben a belügyi válság; és akkor kell Andrásynak hangoztatni a monarchiának szavát, mikor a külföld ujjal mutat rá, hogy ez állam „felmondásra” van alapítva, hogy önmagában sem ért egyet és így saját belküzdelmével rontja külügyi helyzetét.

Mert, hogy ez kapcsolatban áll, azt nem csak a politikai helyzet általános természetéből, logikai úton, tudjuk következtetni, hanem a külfölddel való viszonyunk tényleges adataival is bizonyítani vagyunk képesek. Csak legujabban is, Bismarck egy átiratában a politikai barátságára támaszkodva egyeztet be a kereskedelmi szerződések ideiglenes meghosszabbításába, és a diplomácia ép úgy, mint a bankár-világ folytonosan érezteti e monarchia külügyi vagy egyes kormányaival, hogy a kiegyezés még nem jött létre. Sőt, különösen hazánk, fenn van akadva hitelműveleteiben, melyek csaknem égetőknek mondhatók és melyek befejezésükhez közel állanak, de melyeket az illetők el nem vállalnak addig, míg a válság fejünk felett lebeg.

Ezek a körülmények eléggé indokolják azt, hogy mennyire érdekünkben áll, hogy a válság, a kiegyezés tekintetében soká ne tartson; és másfelől: a külügyi helyzet parancsolóan követi, hogy egész figyelemmel, éberséggel, erőfílyel érdekeink megóvása mellett lépünk fel. Mert most már csakugyan „prolinus ardet Ucalegon.” Az orosz hatalom ellenállhatatlanul rohan Konstantinápoly felé; a hatalmakat biztatja ugyan most is békés szándékairól; de a ki tudja, hogy Lengyelország katasztrofájától egész mai napig Oroszország a külföldi hatalmakat örökösen a legszébb ígéretekkel ámítá: az nem fog igen sok biztosítékot találni, az ő mostani ígéreteiben sem. Nem mondjuk mi azt, hogy ezek elkerülhetlenül és egész bizonyossággal meg lesznek szegve; de a valószínűség nagy erre, és pedig annál nagyobb, minél inkább le lesz verve Törökország. Már pedig ez már is a császár lábainál fekszik.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A divat és a — férfiak.

(Farsangi levél a szerkesztőhöz).

(Folytatás.)

Legujabban pedig belebolondult a divat a hegyes orru cipőkhöz. A mostani hegyes cipőporoktat bizony bátran megirigyelhetné akármelyik paraszt-menyecske piros csizmája is. Olyan magasságu és idomú sarokkal, mely eddig csak a női cipőket illette meg.

Hogy a mi divat-uracsaink miféle szépséget találnak ebben a viseletben: az ő dolguk.

Részemről nem bírok neki több előnyt tulajdonítani, mint hogy a hegyes orru cipő bizonyos gymnastikai mozdulatra adandó alkalmakkor sikeresebben lenne használható, mint a régi tompa orru lábtű.

Nem állhatom meg, hogy föl ne jegyezze itt egy eredeti félreértést, melyre a divatos cipőpók szolgáltatott alkalmat.

Egyszerű falusi szülőknek a fővárosban tanuló fiók szünetre haza rándult. Az urfi még az út fáradalmait pihente, mikor a gondos anyja szemlét tartott fia ruhái fölött. Reá akadván az utolsó divatu „Spitz”-czel és „Einlag”-gal ellátott cipőkhöz, vitte rögtön a férjéhez s megilletődött szívvel szólta hozzá: „Nézd csak apjuk, milyen fontos cipőkben jár a mi szegény fiunk, abban a gazdag városban!”

De most már el a cipővel.

Lássuk a férfi-toiletté egy másik darabját, melynek nélkülözhetlen voltát aligha vonná valaki kétségbe s mely világtörténeti jelentőségre legelőször a francia forradalom idejében emelkedett, mikor is annak hiánya, egy egész nagy népszármány szerzett rettegett gúnynevet.

Most az a kérdés, mennyire fogja ez beváltani, a háboru megindításakor tett ígéreteit? És erre a kérdésre a felelet nagy mértékben függ attól, mennyire van elhatározva és elkészülve Európa arra, hogy őt azok beváltására kényszerítse. Mert ha teljes mértékben beválnak azok, akkor a delegatíó titkaiba beavatottak állítása szerint, Oroszország terület-nagyobbodás és fennhatósági jogok szerzése nélkül fog az európai harcztérrel visszavonulni. Ha ez áll és e kötelezettség csakugyan teljes mértékben beváltva, sőt, szükség esetén kiegészítve lesz: akkor Andrásy gróf politikája igazolva lesz; ellenkező esetben nem. És azon mértékben lesz igazolva, a mely mértékben való és valósul amaz ígért.

A mi az ázsiai állapotokat illeti, ezek legközvetlenebbül Angliát illetik és a brit oroszlán ujjab, komolyabb készülődése bizonyítja azt, hogy itt sem fog épen olyan szabad kezét nyerni Oroszországgal, mint a hogy hirdetik; daczára győzelmeinek és nagy követeléseinek, ha ilyenek, mint a hírlapok hirdetik, csakugyan lesznek.

De az előleges ígéretek és utólagos követelések közti, valószínűleg nagy ellentét teszi szükségessé azt, hogy Európa, és különösen monarchiánk teljes mértékben el legyen készülve és határozva érdekeinek érvényesítésére. És e végett nagyon szükséges, hogy a kiegyezés perfekt legyen; mert ez emelne szavának morális erejét és cselekvésének szabadságát. Nem kis dologról és könnyen megoldható feladatról van szó. Mert a keleti válság eddigi stadiumai is bizonyítják, hogy Európa közreműködésére saját érdekeink megvédése tekintetében, nem lehet számítanunk; de itt még is sok függ attól, hogy ha nem is találunk segítségre, legalább ellenzéssel ne találkozzunk. És épen itt van döntő szerepe a monarchia kültekinélyének, melyet ugyancsak ront a kiegyezési válság. Ha Németország, Olaszország meghódolnak ennek és nem akadályozzák cselekvésünk szabadságát; akkor nyert ügyünk van; mert a győzelemben is gyengült, kifáradt Oroszország bizonyára engedni lesz kénytelen, vagy szavunknak, vagy fegyverünknek és visszavonul; annyival is inkább, mert a mint ő azt állítá, hogy Európa reformterveinek executora akar lenni és semmi más, ugy, másfelől: mi is azt foghatjuk az esetben mondani, hogy az Euró-

Bizonyára sejtik már önök, hogy arról az öltözéki czikkéről van szó, melyet valódi néven nevezni valódi merénylet a saloniasság ellen s mit csak úgy mondhatunk ki, ha egy kis körülírással elnevezünk: „kimondhatlan”-nak.

No hát, ezzel a ruha-darabbal szemben a divatnak csakugyan nem volt igen nagy tere, főnyes tehetségeit ragyogtatni.

Hanem ha azt hinné valaki, hogy azért merőben képtelen volt ezen a téren is valami újat létrehozni, az ismét csaldónék szörnyűségese.

Tekintsünk el most a bizonyos idöszakokban felkapott „szöve”-nem-ektől és uralkodó színektől s nézzük azt, hogy csupán a szabást illetőleg, mennyiféle változatot tudott a divat létrehozni.

Először ez az öltöny-darab is idomult ama testrészek alkata után, melyeket befödözni vala természetsszerű hivatása.

Erre csakhamar reá únt a divat s egy parancsszavára a „kimondhatlanok” egyszerre oly végtelen szűkekké váltak, hogy a cipő szárát csak nagy rábeszéléssel lehetett annyira kapacitálni, hogy engedelmesen befészkelődjék a posztóburok alá, s melyekben a lehajlás sokféle esetleges veszélyvel járt vala.

Mintha csak valami korcs reminiscencia kísértett volna föl a régi magyar divat idejéből.

A divat szereti a végleteket.

Mintán egy darabig az imént jelzett viseletben tetszett magának a férfi-nem: a „kimondhatlan” rögtön ellentétes változáson ment keresztül.

Lett ugyanis oly — végtelenül bő — s egyszersmind hosszú — mintha csak a lábak valami zsákba jutottak volna, ugy, hogy egy sebesen járó férfi, ezzel a kétlágú öltöny-darabbal, csaknem olyan forma sühogást volt képes kifejeteni, mint bármely selyem-szoknya.

Különböen ez időben is közeledett a férfi-divat leginkább a női toilettéhez. Csak az kellett volna, hogy a „kimondhatlan”-t ne két ággal, hanem csak egygyel viselje s meg lett volna

panák tett és ez által elfogadott biztosítékok érvényesítői fognának lenni, ha Oroszországot visszavonulásra kényszerítjük. Hogy Anglia másfelől nem megvetendő segítségünk-re lehetne, az is bizonyos, de akár számíthatunk erre, akár nem, nekünk saját érdekünkben most már fellépünk, cselekednünk kell; mert ha a boa constrictor körülvesz és ölelése akár tényleges birtoklással, akár közvetett hatalommal állandóvá lesz: akkor a monarchia létfeltételei állandó veszélynek lesznek kitéve, és ezek elhárítására elérkezett a 12-ik óra.

Ez magyarázza meg a belügyi crisis veszedelmes voltát és ez magyarázza meg a magyar parlamenti többség politikai indokait, melyek arra birták, hogy a kiegyezésből csinált cabinet-kérdésre: „igen”-nel feleljen!

— Az országgyűlési szabadelvűpárt szombati értekezletén, folytatottat a vámmügyi tárgyalás.

Kerkapoly személyes kérdésben szólal fel, figyelemztetvén, hogy ha 1872-ben a Lloyd szerződést illetőleg hiba történt, épen az szolgáljon intésül arra, hogy ismét ne történjék hiba.

Tarnóczy Gusztáv terjedelmesebb beszédben kitér az alkudozások történetére, s szavazata a részletekre fenntartja.

Baross Gábor mint a vámmügyi bizottság előadója részletesen fejtegeti azon okokat, melyekből kiindulva a bizottság a javaslatot elfogadja.

Dániel Ernő változtatások nélkül nem hajlandó elfogadni a javaslatokat.

Csernátóny Lajos nem tartja magát szakembernek a kérdéses javaslatokra nézve, s így azok után indul, kiknek személyes tulajdonai-ban legtöbb garantiát lát arra nézve, hogy a kivihető legjobbát igyekeznek elérni.

Csernátóny beszéde után Somssich, Szilágyi Dezso és Kerkapoly K. személyes kérdésekben szólalnak fel.

Máriássy Kálmán rövid indoklással szavazatát fenntartja.

Tisza Kálmán miniszterelnök mindenekelőtt Kerkapoly azon állítását tagadja, hogy az Ausztriának kedvező iparvámok mind fenntartatnak, a magyar nyerstermékeknek adandó kedvezmények elejtettek volna. Retorziók lehetőségét nem tagadja, bár valószínűsége kétségbe vonja; ellenben azt kérdi, hogy külön vámterület mellett, vajjon nem kellene-e inkább retorzióktól tartanunk és épen Ausztria részéről. Tagadja a taríffa kihívó jellegét, de hogy bizonyos taríffa té-

téve a legnagyobb lépés a külső egyenlőség felé, bencsöleg a férfi ügyi meglehetősen ellövéen már asszonyosodva.

Hogy ez sem lett maradandó, ki csodálkozik azon?

S nézzék meg csak önök, hogy a fentebbi kétféle ellentétes szabás-módnak minő elmés (!) kombinációját volt képes kitalálni a divat furfangja!

Minthogy már mind az egészen szűk, mind az egészen bő meghaladott állapont lőn, segített a bajon ugy, hogy létrehozta a *felül bő, alól szűk* „kimondhatlan”-t s egyszersmind tetemesen megkurtította az egészet, ugy hogy immáron alig ért a bokáig. (Franciaza szabás.)

Miután pedig a férfiak ebben is eléggé ki-gyönyörködtek magukat, megint megfordította az egészet, s lettek az illető öltöny-darabok *felül szűkek és alól bőveek* s ha nem csalódom, még napjainkban is ez az *elegans szabás*.

Hogy ezzel a kényes tárggyal végezzenek, még csak azt akarom elmondani, miképen adta meg az árát egy jámbor halandó a „kimondhatlan”-ok terén kifejtett ujtási talentumának.

Az ozmaa uralom fénykorában valami keresztény kalandor Törökországba szakadt s ott annyira vitte, hogy jóvedelmező állásba jutott s kezdett igen jól menni a dolga.

Hogy tehát haláljának külsőleg is kifejezést adjon, törte a fejét valami speciálöltözéken mely kimutassa az ő török-barát érzelmeit.

Ki is találta csakugyan s csináltatott a többek közt egy „kimondhatlan”-t is, ékes zöld selyemből, a mi tudvalevőleg a proféta szent színe (a híres „proféta”-zászló is zöld selyemből van.)

Hanem lett erre megbotránkozás az igazhívó muzulmánok között. A parvenut lekapták a tiz körméről s verettek reá száz bambuszt azért a merényletért, hogy a *proféta szent színe teste alsó részein meri viselni*.

(A török oly becsben tartja a zöld színt, hogy

telek felemelve legyenek, az épen a külfölddel kötendő szerződésekre nézve kíváncsok; mert különben miért állana érdekében valamely külföldi államnak velünk szerződést kötni, ha már mindazt megnyerte, a miből hasznot merithet. Isméli, hogy a fölmondási záradékot nem fogadhatja el, mert nemcsak a folytonos bizonytalanság nyitna utat, hanem azon veszélyt is rejthetné magában, hogy ellenünk épen akkor alkalmaztatnának, a mikor a legveszélyesebb lenne, már pedig a hangulat csak kölcsönös lehetne. Végül tekintetvetve a külpolitikai viszonyokra, ujabbán ajánlja a tjavaslatok elfogadását, melyeket az értekezlet általánosságban részletes tárgyalás alapjául elfogad.

Ezzel az értekezlet véget ért.

— Az országgyűlési szabadelvűpárt pénteki értekezletét Gorove elnök megnyitván, a miniszterelnök bejelenti, hogy a keleti kérdésben hozzáintézett interpellatíókéa a holnapi ülésben nyilatkozni fog. Tulajdonképeni választ tekintetel a külpolitikai helyzetre, nem adhat. Válaszolni fog egyszersmind Helynek a socialisták gytléseinek betiltása tárgyában.

Ezután a vámmügyi tárgyalás folytatatrán, felszólal:

Bethlen András gr. kijelentvén, hogy Szilágyi D. véleményéhez alkalmazkodva szavazatát attól teszi függővé, ha azon módosítások lesznek tehetőek.

Horváth Gyula a javaslatokat általánosságban és részleteiben, ugy a mint vannak, elfogadja.

Zsádányi Ede a jelen bizonytalan állapot tovább fenntartását károsnak és veszélyesnek tartja.

Kerkapoly Károly hosszabb beszédben kéri kormányt, ne állítsa fel meroven a kérdést és engedjen oly javításokat, melyek a javaslat organikus részét nem érintik.

— A független szabadelvű párt tegnapelőtti értekezletén tárgyalás alá vette a vámszövetségre s vámtariffára vonatkozó törvényjavaslatokat s egyértelműleg elhatározta, hogy azokat nem fogadja el általánosságban sem, s hozzájárul a párt tagjai által benyújtott különvéleményben foglalt határozati javaslatához, a különvélemény benyújtóinak egyszersmind elismerését fejezván ki ezen, a párt nézeteit híven tolmácsoló munkálát kidolgozásáért. Az értekezlet elhatározta továbbá, hogy a párt részéről indítványoztassék a ház hét-fői ülésében a vámmügyi előterjesztések tárgyalá-

csupán a turbánnak s általában a test nemesebb részeit fedő öltönyöknek szabad e színt viselniük. A zöld turbán viselése pláne oly kelődj, melylyel csak bizonyos állásban levők bírnak vagy legalább bírtak régentén.)

Nézzük most már a mellényt (Gilet). Egyszerű, másodrendű jelentőségű öltönydarab, hanem a divat azért ebben is kimutatta a maga szépségeit.

Emlékezzünk csak vissza a régi magyar píttyés, sujtásos mellényekre; a *végig gomboló, a kissé kivágott, a félig kivágott, az egészen kivágott mellényekre; az egy sor gombbal — s a két sor gombbal* stb. ellátott mellényekre.

Volt idő, mikor a *selyem-mellény* — himezeve vagy himzetlenül — volt az elegans divat; azután jött a *bárány-mellény*, virágos vagy virágtalan, aztán meg a *kék, lilaszín, vagy fekete plusse-mellények, a fehér mellények*, melyek nélkül gorombaság volt egy díszes társaságban, vagy bálnak megjelenni.

(Vége köv.)

Az argostoli jegyző.

Uj-görög elbeszélés.

Irta:

A. R. RANGABÉ.

(Folytatás.)

Tapas jelentős tekintet vetett a rendőrbiztosra s a hivatalokra.

— S midőn elutazott ma reggel Rodinis, akkor őlt még a gróf?

— Azt nem tudom, de alig hiszem, felelt Nicoló kitérő könnyek közt:

— Hogyan? Ő elutazott a nélkül, hogy a gróftól búcsut vett volna? Kérdő Tapas, kit a kíváncsiság s alkalmassint a meghalt iránt értezt nagy érdekeltség is, arra ösztönöztek, hogy bele szóljon a vallatásba, midőn erre legkisebb

sának elhalasztása az osztrák kormányválság elintéztetéseig, miután az osztrák kormány lemondásának ő Felsége általi elfogadtatása már hivatalosan is be van jelentve az osztrák birodalmi tanácsnak, és így a szerződés jellegével bíró kiegyezési előterjesztésekre nézve az egyik szerződő fél — az eddigi osztrák kormány — tényleg megszűnt létezni.

— B. Sennyey Páltól a „Kelet Népe” a következő, gr. Zichy Nándorhoz intézett táviratot közli: „Szemben azon több oldalról hangoztatott insinuatíókkal, hogy meghasonlás vagy előgedetlenség okozná távolmaradásomat, kijelentem, hogy egyedül egészségi állapotom és ebből folyólag családom iránti kötelességem tartóztatnak a politikai küzdőterén való megjelenéstől, és hogy veletek teljes egyetértésben érzem és vallom magamat. Sennyey.”

— Az osztrák kormány lemondását elfogadta az uralkodó, de megbizta a minisztereket az ügyek tovább vitelével, míg a válság el nem dől. A ház elnapolja ülését, míg a válság véget nem ér.

— Az osztrák bank-bizottság ülésében Gis kr a előadónak következő javaslatát fogadá el:

„1. A quita-küldöttség felhívatik, hogy a 80 millió bankadósság ügyét a magyar deputatíóval együttesen tárgyalás alá vegye. — 2. A tárgyalások azonnal megkezdendők, melyelyt a magyar országgyűlés is hasonló megbízást ad a magyar küldöttségnek.”

— Az ülésen jelen volt Depretis miniszter, de mint a „P. L.”-írják, nem vett részt a tárgyalásban.

— Anglia készületei az orosz-török béketárgyalások eredménye fölől érkező hírek daczára nem szakítottak meg, s mint a táviratok jelentik nem látja magát indítatva intézkedéssel visszavonására. A rendkívüli hitel nem is 5, hanem 6 millió font s a Besika-öbölben levő hajóraj parancsnoka, hir szerint, már megkapta a parancsot, hogy Gallipoliban szállítsa part-ra csapatait, s Máltából az összes helyőrséget vigye át oda. Az angol kabinet magatartásának oka igen könnyen érthető; a békepreliminárék aláírása — ha csakugyan meg is történt — még nem jelenti magát a békekötést; már is hallatszik, hogy a praeliminárék nagyon általánosan vannak szerkesztve, s jobbra balra lesznek magyarázhatók; ha tehát valamely nagyhatalom, melynek érdekei

joga nem volt. De a vizsgáló bíró elismerve a jegyző ebbeli képességét, szívesen elnézte neki.

— Igen, Rodinis bucsu nélkül távozott el, felelt az öreg szolga.

Azt mondta nekem, hogy már az este búcsut vett volt a gróftól, és hogy most nagyon sziet s nem akarja felköltöni a beteget.

A törvény embere sajátágos pillantást váltott a biztossal, s mindketten megosóvátlák fejüket.

— Gyanus, veramento! jegyző meg Tapas, kettőjük pillantását felfogva, s mintegy szavakba öntve.

De én nem bírom felfogni, mi indíthatta volna Rodinist. . . Minő oka lett volna így cselekedni, minden czél és lehető eredmény nélkül. A gróf neveltette őt. . . ő tartotta most is. . . mit használhatott neki halála. . . hisz mit sem örökölt tőle!

E szavaknál a jegyző szemére huzta szemüvegét.

— Bár miként legyen a dolog, szólt a rendőrbiztos, Rodinis elö kell kerítnünk.

— Talán feleleteiből ki fog tűnni az előtünk most még ismeretlen indok.

A rendőrség ez után engedélyt adott a halott eltakarítására.

A temetés nagy pompával ment végbe. Az utáni napon benyújtotta Tapas, az elhunyt gróf Nanetto végrendeletét a törvényszékhez, megerősítés végett; s ez megtörténvén levelet irt Gerasimónak:

— „Rossz hír, signor gróf rossz hír, a mit írhatok! A caro zio elindult utolsó hosszú utjára.

Birva végrendeletét, reménylen povero amico, nem fog én ezért meghalni bújában. Hanem azért még se jöjjön most egyhamar Argostolba, hol bizonynyal minden oly sötét és szomorúnak fog önnök tetszeni. Maradjon ott a hol van, az okosabb lesz, vagy még jobb, ha utazásban keres addig elszorodást, míg — kétségbeesése kissé lecsillapul!

(Folyt. köv.)

értevé, nem akarja, hogy a magyarokat az ő érdekei ellen történjen, készen kell állnia az utolsó „argumentummal”. Anglia készen fog állni.

— Bosznia és Hercegovina annexiója. A „Journal des Débats” folyóirat azon nézetet fejteti, hogy monarchiának annexálai akarja Boszniát és Hercegovinát. Legújabb, jan. 25-iki számban ismét elmondja e nézetét, és kifejti, hogy a terv mily veszélyes a monarchiára nézve. Többi közt ezeket mondja:

„Vajha Ausztria-Magyarországnak ne kellené neomsokra úgy megbánnia és oly drágán megfizetnie a politikát, mint megbánta és megfizette a politikát, melyet Schleswig-Holstein ügyében követett! Vajha ne jönné el a nap, a mikor védelemre kellene létezését végső erejével és kedvezőtlen körülmények közt ugyanazon Oroszországgal szembe, melyet most oly hathatósan segítyez a kelet fölötti uralom elnyerésében! Ha Ausztria közönséges volna ránc nézve, hallgatnának és átengednék sorsának, melyet önmaga készít magának.

De Ausztria jövője nem lehet közönséges sem Franciaországra, sem Európára nézve. Ezért emeljük föl gyenge hangunkat, a mikor még van idő: azután hallgatni fogunk. Azt mondják nekünk, hogy veszendő ügyet védelmezzünk. Csakugyan meglehet, hogy az el van veszve; de az elvek, melyeken az alapszik, elenyészhetlenek, mint a dolgok természete; egykor más alakban új életre fogunk ébredni. Az erőszak és a véletlen egy időre elhomályosíthatják, de azok örökké valók. Mindegy, ha mi, ephemer nemzedék, nem is ériük meg győzelmüket. Diximus et animam salvavimus.

A HÁBORÚ.

Az orosz békefeltételekről a sürgönyök egész sorát közlik a különböző versióknak. Ezekre csak azt jegyezzük meg, hogy nem hivatalos jellegűek s nem hivatalos forrásból származnak. Annnyit azonban most is nagy biztonsággal lehet tudni, hogy Oroszország nem szándékozik visszautasítani az európai hatalmak közreműködését a békekötés azon pontozatainál, melyek európai érdekeket érintenek.

Oláhország fővárosából tudatják, hogy Kompián pénzügyminiszter Bács és Berlinbe, Ghibla János pedig (a török-barát párt vezére) Párisba és Londonba küldetett azon misszióval, hogy ott Oláhország jövődjét közjogi állása érdekében verjék a vasat — jóval a békekötés előtt.

A szerbek annektálási módja.

Hogyan annektálnak a szerbek, azt érdekesen írja le a „Pol. Corr.” belgrádi levelezője, kinek sorából meglátszik, hogy a szerbek az orosz példát követik. A szerb csapatok kíséretében egész sereg szerb hivatalnok van, kik a megszállott területet azonnal szerb törvények szerint kormányozni kezdik. Ezt azonban a következő procedura előzi meg. Mielőtt a szerb csapatok valamely falut megszállták, a parancsnok a községhezához ídözi az egész lakosságot. Itt a pápa egyházi ornatibusban és kereszttel kezében várja a népet. Előadja aztán az összegyűltnek, hogy Milán szerb fejedelem kiindult csapataival, hogy visszafoglalja azon területeket, melyek hajdan Szerbiához tartoztak; megszabadítsa a török járomtól a fajkonokat és őket egyenjogú polgárokká tegye. Ugyanezért elvárja tőlük Milán, hogy hű alattvalói leszenek új uralkodójuknak. Aztán a pápa letéteti ívelők a hűség esküjét, melynek bevezetése után rendre csokolja őket. A szerb katonai parancsnok azonban csak az elkötelezett lelki meg. Erre a nép előhozza a ajándékat, melyek rendesen ételmi szerekből állanak. A parancsnok viszont néhány darab aranyat nyom az előjáró markába, azon megjegyzéssel, hogy az Milán ajándoka. Ily módon már több száz falut annektáltak a szerbek Szerbiához. A városokra még csak ezután kerül a sor, mivel hogy csak egyet-kettőt foglaltak el.

A békealkudozások.

A békealkudozásokról a „D. Tel.” péru-tóstitója ezt írja: Mult szerdán a békefeltételeket a portán még nem ismerték. Oroszország egyszerűen csak elhalasztani igyekszik a fegyverszünet megkötését, s ez alatt a lehető legnagyobb sietéssel fogja előre csapatait Gallipoly és Konstantinápoly felé. Így a porta homályban marad és Európa rászédetik. Legalább így fogják fel a helyzetet. Az orosz fővezér a török teljhatalmazottakat, hír szerint, mult vasárnap fogadta és igen szigorú békefeltételeket helyezett kilátásba. Minden nap, melylyel a fegyverszünet megkötése elhalasztatik, csak növelheti azon zavarokat, melyeknek kitörésétől lehet tartani. A vesszélyt e tekintetben túlozni alig lehet. Szulejman pasától sürgöny érkezett; csapatai egy részével, mintegy 40 ezer fénny, jó állapotban levő hadsereggel hajón utban van Konstantinápoly felé. A törökök igen hajlatják a békét; úgyzólván minden áldozatra készek, de el vannak határozva, kétségbeesett erőfeszítéssel megakadályozni Konstantinápoly elfoglalását.

Táviratok.

Bécs, jan. 26. Konstantinápolyból jött értesülések szerint a béke-praetindia-é rendkívül

kemények, alig elfogadhatók Európára nézve. Ausztria-Magyarországnak mindent latba kellend vetni, hogy meggyáltsa azok valószínűsét.

Athén, jan. 25. A király a hadsereghez megy, tvjavaslat készül, mely a királynőt kinevezi regensóknak.

Athenae, jan. 23. A kamara mai ülésében Komunduros kifejtette a kormány programját, és így szólt: A viszonyok válságosak, de a ministerium az activ-politikára, a helenismus jogainak tetteles védelmére és a rabeszelgésben sinlődő testvérek felszabadítására határozta el magát. Beszédét azon végezte, hogy eszélyességet ajánlott a kamarának.

London, jan. 26. A Daily Telegr. jelenti, hogy az angol hajóhad parancsnoka a hajóhadat a Dardanellák bejáratáig vitte, s ott kapta meg a kormány visszarendelési sürgönyét. Ennek átvétele után a hajóhadat vissza vivé a Besika-öbölbe, hol az jelenleg horgonyozik.

London, jan. 26. A Times és Daily News lényegileg következőket tudnak a békefeltételekről: Bolgárország, beleértve a Balkántól délre levő bolgár területet is, autonómiát kap egy keresztény kormányzó alatt. A reformok bevitelére Boszniába és Hercegovinába s keresztény kormányzó kinevezése megígértetik, s a török tartományoknak jobb kormányzat biztosítottik. Oláhország, Szerbia és Montenegro területi növekvést nyer, de Ausztria-Magyarország felszólalása folytán kikötött nem. Bessarabia egy része, Batum, Karsz és Erzerum a határos területekkel Oroszországnak átengedtetik; a hadikárpótlás pénzben, területben vagy más egyéb módon fizetetik. A Dardanellák kérdése az európai hatalmak megfontolásának tartatik fón.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház január 26-iki ülésében, Heinrich Károly — megválasztása óta 30 nap letelev — végleg igazoltatik.

Következik a napirend: a horvát quota meghosszabbításáról szóló javaslat.

Vita nélkül elfogadtatik.

Következik Tisza hat. javaslata, az erdőtervényjavaslat tárgyalására egy tizenöt tagu bizottság kiküldése iránt.

A javaslat elfogadtatik s a bizottság megválasztása csütörtökre tűzetik ki.

Következik Tisza miniszterelnök nyilatkozata a külügyi kérdésben hozzá intézett interpellációk iránt.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! A keleti kérdésre vonatkozólag különböző címeken öt interpelláció lett hozzám intézve, egy egy b. Simonyi Lajos, Simonyi Ernő és Ürményi Miksa képviselő urak részéről, kettő pedig Helfy Ignác képviselő ur részéről.

Midőn a házszabályok értelmében e tekintetben nyilatkozni kívánok, azon reményben vagyok, hogy a t. háznak tagjai belátják azt, hogy a mostani perczben ópen a keleti bonyodalmakra nézve részletes feleleteket adni, részletes nyilatkozatokat tenni nem lehet.

En tehát azt kérem, hogy a t. ház azon egyszerű nyilatkozatomat méltóztatnék tudomásul venni, miszerint az állam érdeke szempontjából most nem tartom lehetőnek, hogy a keleti kérdésben hozzám intézett kérdésekre feleljek. (Helyeslés a középén.)

A ház által dokumentálandónak tartja, hogy mi nem voltunk legközvetlenebb érdekeink iránt fogékonytalanok s azért ez ügynek tárgyalásra kitűzését kéri. (Élénk helyeslés a szélső balon.)

Simonyi Lajos b. elismeri, hogy ily kényes helyzetben minden állam kormányja jöhet azon helyzetbe, hogy a nyilatkozást megtagadja, magára vállalván ezért a felelősséget; igazat ad tehát a miniszter felelősségének s most nem kívánja az ügy tárgyalását. (Tetszés a középén.)

Simonyi Ernő: Azt látja, hogy Ausztria-Magyarország szavát senki nem kéri s mert ezt szégyenletes helyzetnek tartja, kívánja, hogy az ügy tárgyalásra kitűzessék. (Helyeslés a szélső balon.)

Ürményi Miksa a miniszter abbeli kívánatába, hogy mostani nyilatkozata vétessék tudomásul, belenyugzik, egyuttal fentartja magának későbbre ezen eljárás miatt is felelősségre vonatni a kormányt. (Helyeslés jobbról.)

A választ ezután a ház nagy többsége tudomásul veszi.

Következik Tisza Kálmán miniszterelnök válasza Helfy interpellációjára a munkásgyűlések betiltása ügyében. Utal arra, hogy az arra vonatkozólag a hírlapokban megjelent bírek nem voltak jöhtelesek. A kormány a munkásgyűlések megtartását nem tiltotta, mit bizonyít az, miről Helfy bizonyára értesítve van, hogy azóta munkásgyűlés tartott s fel nem oszlattott. Csak anynyi történt, hogy a munkások „Hetí krónika”-ja közölve, mikép a tavaszon egy szocialista kongressus tartása van tervben, az illetők értesítettek, hogy ha e szándékot, mint kötelességük, bejelentik, a hatóság nem fogja engedélyezni. Mint látni való tehát, a kormány különbséget tesz munkásgyűlések és szocialista gyűlések között; míg megengedi az előbbieket, eltilti az utóbbiakat, a mi azonban nem zárja ki azt, hogy örkődjék azon, vajjon a munkásgyűlés leple alatt nem nyitattik-e tér a személyes szocializtikus üzelmeknek, melyekkel szemben a kormánynak erély-

lyel föllépni annál is inkább kötelessége, mert ez ügyek ólén oly ember áll, kit szocialista üzelmek folytán Franciaország elűzteteni akart, Belgium pedig kitasított. Kéri válasza tudomásul vételét. (Helyeslés a középén.)

Helfy Ignác tudomásul veszi a választ, a mennyiben azt megértette belőle, hogy a munkásgyűlések nem tiltattak be; azt azonban nem helyesli, hogy a szocialista szót folkapva, az ellen oly intézkedéseket tart jogosultnak a kormány, melyek a közszabadságot sértik.

Helyteleníti, hogy a miniszter Frankl, e gyűlések vezetőjét, országvilág előtt meg akarja bolygezni s az egészen okát abban keresi, hogy Tiszának a haza megmentése nem sikerülve, most, miután a december 16-ki gyűlést sikerült úgy intéznie, hogy rá a mártír szerep hárult, a társadalommentes dicsőséget akarja megszerezni. Ő az egészben a reactióra való első lépést látja, s azért a választ nem veszi tudomásul.

Tisza Kálmán az ellene személyesen felhozottakra nem válaszol, mert az oly beszéd, mintha valami ördögi ármánnyal a decemberi 16-iki népgyűlést ő intézte, s így Helfy és társait azoknál fogva buralozta volna, komoly vizsautasításra igényt egyáltalán nem tarthat. (Élénk derűtség.) Csak arra nézve nyilatkozik, mintha ő a munkásgyűlések ólén álló embert valami veszedelmes gyanánt bolygezte volna meg, nem tette, sőt kitasítására s Franciaország által való (a jelen kormány által megtagadott) kikérésére csak azért hivatkozott, hogy utálhasson rá, mily nagyobb mérvű szabadság uralkodik nálunk, mint akár Belgiumban, akár a francia köztársaságban.

A reakciót is említette Helfy, ő azzal szemben arra utal, hogy a reakciót nem azok mozdítják elő, kik a rendet s szabadságot együtt akarják; hanem azok, kik a rend fenntartásában is reakciót látván, kényszerűen teszik annak bekövetkezését. (Helyeslés a középén.)

A ház a választ tudomásul veszi.

Ezután Csátár Zsigmond nyújtja be interpellációját az iránt, hogy a soroksári vámnál kevés levén a vámszedő, a kocsi órákig kénytelenek várni, míg bejuthatnak.

A kérdés — Péchy felszólalására, hogy az ügy hozzá nem tartozik — a pénzügyminiszternek adatik ki.

Ezután Stoll Károly nyújt be interpellációt a diósgyőri vasgár ügyében.

Kiadatik a miniszternek.

Ezután Apponyi indítványozza, hogy a vámkérdés tárgyalása — tekintettel az osztrák minisztervárságra — vétessék le a napirendről. Tisza ellenzi, Zichy Nándor pártolja ezt; a ház nagy többséggel mellőzi ez indítványt.

A szász-egyetemi közgyűlés ülései.

Nagy-Szeben, jan. 25.

Elnök a délutáni ülést azon közleménnyel nyitja meg, hogy az egyetemi titkárgyöngölgködés következtében meg nem jelenhetett, Werner jegyzőhelyettes pedig Medgyesről vett távsürgöny következtében haza utazni kénytelen levén, felszólítja tehát a közgyűlést, hogy más jegyzőhelyetteset válasszon.

A közgyűlés Klein Károlyt bizza meg a jegyzőhelyettes teendőivel.

Bedeus olvassa a belügyminiszteri leiratot, mely arról intézkedik, hogy a nagyzebeni főispán, mint szász ispán részére az 1878. évi költségvetésbe 2000 frt évi fizetés vetendő ki.

A pénzügyi bizottság indítványozza, hogy a közgyűlés ezen 2000 frtot ne szavazza meg.

Elnök jelenti, hogy neki kötelessége arról gondoskodni, hogy a közgyűlés hatáskörét át ne hágja és a miniszter mint legfőbb felfolyamodási hatóság képviselője intézkedéseit teljesítse; a fennforgó ügyben azonban saját személye levén érdekelve, a rendellenes határozatot nem fogja akadályozni, hanem a végelendítést a miniszter ur ő nagyméltóságától elvárni.

Klein és Budacker a bizottság indítványát pártolják, dr. Pacurar indítványozza, hogy a közgyűlés teljesítse a miniszter rendeletét.

A többség elfogadja a bizottság indítványát, mi ellen dr. Pacurar felfolyamodást jelent be.

A közgyűlés többsége elfogadja továbbá a bizottság azon indítványát is, hogy azon miniszteri rendeletet se teljesítse, mely szerint a mult évi pénzátmaradék az idei költségvetési előirányzatba veendő föl.

Következik az egyetemi főpénztár 1878. évi költségvetési előirányzatának megállapítása.

A közgyűlés többsége a fennebbi határozat kapcsában a 2000 frt számszámpán fizetést ez alkalommal is törölte.

A többiekre nézve az egyes tételek csekély változtatással el lettek fogadva. E szerint a pénztár maradék 1878 év végével 2529 frt. 35 krcban lett megállapítva.

Maager jelentése nyomán a közgyűlés Goos Károly választással igazolja.

Tíz percznyi szünet után elnök a hét bírák közgyűlést nyitja meg.

Az 1878 évi költségvetési előirányzatnak a központi hivatal javaslatterve lényegtelen módosításával történt elfogadása után

a hétbírák közgyűlése elfogadja a bizottsági javaslatot a Czód- és Lator-havasokban fogana-

tosítandó favágatás tárgyában, ugyszintén a Rosz-esür közszéggel kötendő egyezségi tervezetet az italmérsi jog megváltása iránt, továbbá a talmási uradalomból tartozó községekkel kötendő kiegyezési tervezetet, melyszerint az illető községek a hétbírák szolgálmánytól ment tulajdonát képező revindicált havasok és épületek kivételével az uradalmi többi földek, havasok és hasznvételi jogok megváltásáért 130,000 frtot 37 félvi részletekben fizetnének.

A hétbírák vagyonára vonatkozó 1876 évi számadásokról szóló jelentést a közgyűlés helyben hagyja; az eredmény 1876 végével 333,577 frt 80 $\frac{1}{2}$ kr. activumot tüntet föl.

Az 1877 évi költségvetési előirányzat kezesztőviteléről szóló központi hivatali jelentést a közgyűlés örvendetes tudomásul veszi, nem különben a talmási erdőszeti hivatal az eladandó fa ára tárgyában betervezett jelentését, végül a békébírák pénzátba megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését is.

Az 1877 évi rendkívüli kiadásokról betervezett kimutatást a közgyűlés tudomásul veszi.

A jövő ülést elnök holnap d. e. 10 órára tűzi ki.

Nagy-Szeben, jan. 26.

A tegnapi két ülés és a mai záró ülés jegyzőkönyvét a Nagy-Szebenben lakó követek fogják hitelesíteni.

Bizalmi férfiaknak a jelzőlogok érdekében szükséges felügyelet gyakorlására Segesvárt Balthes Gyula, Szászsebes számára pedig Wellmann Jenő lettek megválasztva.

Klein az oskolabizottság nevében jelentést teszen Siglernek az iparosokak megvizsgálásra vonatkozó indítványa megvédelmezése tárgyában. A közgyűlés elfogadja az indítványt és az illető biztosok időközönként vizsgálati tisztségben el fognak jární és a vizsgálat eredményéről a szász egyetemi közgyűlésnek jelentést tenni.

Vizsgáló biztosoknak meg lettek választva: Albrich és Krasser, póttagoknak: Meschen-dörfer és Teutsch János.

A pénzügyi bizottság jelentését az egyetemi vagyon feltárazása kiegészítéséről, továbbá ugyanazon bizottság javaslatát az egyetemi főpénztárra és hétbírák pénztárára nézve megállapított kiadási aránykulcs iránt a közgyűlés jóváhagyja.

A brassói tanács, a brassói gör. kel. főgymnasium, a szász-sebesi gör. kel. egyházközség, a segesvári ág. egyházközség, a nagy-szebeni ág. egyházközség, a brassói rom. kath. egyházközség, a szászvárosi gör. k. és az ottani ág. egyházközségek, a szászvárosi ev. ref. egyházközség, a nagyzeben — fogarasi rom. kath. Esperesség és a lámkeréki gr. kel. egyházközség folyamodásait iskolák segítségére iránt a közgyűlés pénzhíány miatt ez időszert tekintetbe nem veheli; mihielyt pénztárfőlöszeg lesz és mihielyt a talmási és szelistyei uradalmi tized kárpótlást a kormány a hétbírák részére folyósítani fogja, az egyetemi közgyűlés a kért segítségüketvállásra és nemzetiségre való tekintet nélkül a meglévő pénzeszközök arányához képest meg fogja adni. Dr. Pacurar indítványozza, hogy a központi hivatal a jövő közgyűlésig kutasson és állapítsa meg a módozatot, melynek alapján a szászsebesi, szászvárosi és lámkeréki gör. kel. néposkolák a kért segítségésben részesülhessenek.

Dr. Pacurar indítványát dr. Tincu pártolja. Klockner, Bedeus, Budaker napirendterést ki-vánnak.

A közgyűlés napirendre tér és elfogadja a pénzügyi bizottság indítványát. — Ezen határozat ellen dr. Pacurar és dr. Tincu felfolyamodást jelentenek be.

A belügyminiszteriumnak a központi hivatal tisztjeinek élethozsiglanra megválasztására vonatkozó szabályrendeleti pontját, valamint a számvevő szolgálati utasítást, egy a központi hivatal ügykezelését helybenhagyó leiratait, miután Klein a miniszter eljárását újból törvényellenesnek nevezte, elnök ezen újabb vádat visszautasította, Arz Klein nézetét osztotta, Budaker hasonló értelemben nyilatkozott. A többi szász követek Klein illetőleg Arz azon nyilatkozatához csatlakoztak volna, hogy a miniszterium által helybenhagyott szabályrendeleteket kötelező erejűeknek nem tekintik Pacurar pedig ellenkező véleményét nyilváníttotta volna, a közgyűlés oly fenntartással veszi tudomásul, hogy e tárgyban újabb nyilatkozatot a jegyzőkönyvhöz csatolattin. Az egyetemi épületekben meglévő lakosztályok értékesítése tárgyában betervezett indítványban tiltakozik az egyetem az ellen, hogy az egyetemházban az üléstermet Szebenmegye közigazgatási bizottsága ülésezésre használja. Az indítvány szövegében sértő szavak fordulván elő, elnök az indítvány tárgyalását betiltja, mi ellen Klein és társai panaszt jelentenek be a ministeriumhoz. — Az indítvány végzése az ellen is tiltakozván, hogy a szász ispán most is az egyetemi házban lakik, elnök kimutatja, hogy Schmidt Konrád csak kormánybiztos volt, mégis ellenvetés nélkül használta a szállást.

Kapp olvassa a belügyminiszteriumnak a közös levéltárak iránt kötött szerződést, a levéltárnoki utasítást; továbbá a hétbírák erdővédeli utasítását helybenhagyó leiratait.

A közgyűlés a leiratokat tudásul veszi, a bizottsági jelentést a kölcsönök osztályoztatásáról pedig helybenhagyván,

Elnök a szász egyetemi közgyűlés jelen rendes ülásszakát bezárottaak nyilvánítja.

BELFÖLD.

(Püspöki látogatás.)

Torda, 1878. jan. 27.

F. hó 26-án d. n. 5 órakor érkezett meg városunkba az unitáriusok érdemes főpásztora Feencz József ur, hogy az egyházi közigazgatás menete, vagyon- és tanügyi állapota felett „püspöki vizitációt” tartson.

Hire terjedvén pedig annak, hogy másnap templomban — az isteni tisztelet után — az egyház hieit ödvözölő beszédet fog tartani a jeles egyházi szónok: e hir a közérdekltséget annyira felébresztette vallás-különbösg nélkül, hogy mindenki hallani és gyönyörködni akart a püspöki szónoklat szépségében; s nem csoda, ha a templom ekkora érdekltség mellett szűknek bizonyult a közönség befogadására.

Tiszt. Albert János papunk kenetteljes egyházi imája után a püspök tartotta meg ödvözölő s a kegyes és erkölcsös életre buzdító hatásteljes beszédét, a melynek hája és szépsége igazán elragadtott.

A szónoklat után a város és az unitaria egyház nevében „mint kedves vendéget” polgármester Szigethi Sándor ur ödvözölte a püspök urat.

Délén a polgármester vendége volt, holnap — mint halljuk — derék főispánunk hr. Kemény György ő méltósága fog a püspök tiszteletére díszebédet adni a „Koronában”, aztán pedig (jan. 31-én) a város fog fényes bankettet rendezni kedvas vendége tiszteletére. . . . Isten hozta körünkbe!!

N. A.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. jan. 28.

— A m. kir. pénzügyminiszter Mihályi István addátárokot Háromszék megye területére kir. adófelügyelővé nevezte ki.

— Ő felsége igazságügyi magyar minisztere előterjesztésre albirák: a falusi járásbíróshoz: Müller Ernő tekei járásbírósi aljegyzőt, a bonyhádi járásbíróshoz: Kis Károly szegszárdi törvényszéki jegyzőt nevezte ki.

— A vallás és közoktatási m. kir. miniszter Péter Vilmos és Esztergár Antal bálványos-váraljai állami elemi népiskolai id. minőségű tanítókat állomásikon végleg megerősítette.

— Sámí László, a helybeli ref. főtanoda kitűnő tanára, városunk egyik legnépszerűbb tiszteletreméltó alakja és neje, K. Tóth Johanna (iró néven Amica) ma tartják boldog házasságuk huszonötödik évfordulóját. A szeretet ez ünnepe, bár egészen sa családi tűzhely kizárólag; tulajdona, nem tehetjük azonban, hogy a legmelegebb ödvözlöt a második huszonöt évre szóló legjobb kívánatokat résznükről is ne hangoztassuk, melyekhez, tudjuk, az ünneplő pár oly számos tisztelői, készséggel járulnak.

— Nemzeti színház. Váradi Antal drámai költeménye, a hogy nagy szerényen és igen helyesen „Mózes” című darabját a szinlap elnevezte, tegnapelőtt és tegnap zsufolt házak előtt (bérlet-színházban) került színe először és másodszor. Már maga azis elég fényes jele a sikernek, hogy egy drámai költeményre másodszor is megtölti a közönség a színházat. E külső siker azonban nem igen állott egyenlő magaslaton a „Mózes” belső sikere. Az a csodás lélek, mely Váradi új darabját körülugga, a próphéták és pharaók óskori mysticismusa, mely e darab fő elemét képezi, az emelkedett, lendületes költői nyelvezet egyesülve a kiállítás díszével, látványosságaival és a néző előtt feltárluló óvilág annyira idegenszerű alakjaival: mindez a nagy közönségre nem mindennapi benyomást tett s így a sikert teljesnek nevezhetnők ugyan; mindazonáltal maradandó, benső drámai hatása nem volt s nem is lehet a „Mózes”-nek. Mint dráma vagy helyesebben: tragedia „Mózes” messze elmarad a szerző „Iskarióthja” mögött, még pedig mind a historiai mese fellogása, mind az alakok drámai jellemzése tekintetében. Már a hős, Mózes, historialag oly óriási tenséges alakja meglehetősen eltörpül Váradi felfogásában, úgy, hogy e jellem festése szinte kedvetlen benyomást tesz a nézőre, mert e darabban nem látja azon a magas piedestálón a világtörténet e nagy alakját, a hova azt traditionalis tudalma a szentkönyvek elbeszélése után helyezte. Szerelme Roëna iránt, ingatag habozása küldetése és szerelme között, mikor szerelme kedvéért csaknem megtagadja misszióját: ez fájdalmasan érinti kegyeletes felfogásunkat Mózes karaktere felől. Lapunk szűk tere nem engedi, hogy bővebben elemezzük a darabot s alakját; s ezért csak röviden még annyit, hogy a többi alakok jellemzése is a Mózeséhez hasonlóan meglehetősen elmosódott, indokolatlan ki nem elégtit; így p. o. a pharaó, a Roénás stb. A mű külsőségeit tekintve: szerző semmit sem mulasztott el azokból az eszközökből, melyek a külső sikert biztosítják ugyan, de igen gyakran használva, háttérbe szorítják magát a tartalmat; van e darabban mindegyre hajnal, görögtűz, harsona, kürtész, melodramikus részlet, karének,

diszmenetek stb., talán igenis sok. Különben a tekintetek a kiállítás föltétlen elismerés illéti: a jelmezek, díszletek, a Sphinx, az egyiptusi templomok homlokzatai, hieroglyph-festései, obeliszkek stb. mind korhíven s igen szépen, imponáló hatással vannak kiállítás s valóban büszke lehet rájuk mind E. Kovács Gy. műértő rendező talentuma, mind Beczkóy díszletfőnöki ügyessége. Ilyen korhű kiállítás bármely elsőrangú külföldi színpadnak is díszére válnék. A mi az előadást illeti: E. Kovács Gy. imponáns próphétái alak volt, tele költői emelkedettséggel külső megjelenésében épen úgy, mint az ő szokott meleg érzelmű, igaz páthozu játékaiban. A közönség sokat is tapasztalta őt, Boér Emma-val (Roëna) együtt, ki a királylány alakját személyesíté találok. A többi szereplők is Szentgyörgyi (pharao), Krasznai (Horus-lóparja), E. Kovácsné (Noémi), Boér Hermin (Nahum), Ditrőné (Aser), Vidor (Abdias) s Nagyné (Hathor) mind jól megállították helyüket.

— **A sárka csikó.** Ez a címe ama legújabb népszínműnek, melyet a b.-pesti népszínházban hetek óta folytonosan nagy tetszés közt adnak. Irta Csepregi Ferenc a népszínház titkára, ki már több érdekes költői műve által tette nevét előnyösen ismertté. E népszínmű azonban azt hisszük valódi koronájáigaddig írói működésének. A „Tolonecz” óta nem jelent meg népszínmű, mely érdekesebb vonzó jeleneteket bűközte volna vissza népnép életét, mint a Sárka Csikó. Vidorunk és Bálóghné mindketten igen kedves szeretetreméltó szerepeket jutottak ismét, s a dalok, melyek a népszínház közönségére oly elragadó hatást keltenek, nálunk is gyönyörködtetni és hódítani fognak, minden kétségen kívül. Egyáltalában nagy szerecsője e népszínműnek, nagy kezűssége a biztos sikernek az, hogy az egész férfi személyzet játszik benne és mindenkinek oly szerepe van, melyet akarja nem akarja kedvelni kell játszania. A mellék-alkalmak szellemmel, kedéllyel, elevelességgel vannak kidolgozva, egy nagyunalomról szó se lehet eleitől végig. E. Kovács Gy.-nak is érdekes szerep jutott. Egy öreg csikóst játszik, ki 15 évet töltött a váci börtönben s mint ilyen kerül haza fiának lakodalmára. Teljes reményünk van, hogy csőtörtő-kön, midőn ez érdekes újdonság színre kerül, épen oly tele lesz a színház, mint volt a Mózses előadásain.

— **Színházunknál** szombatra is újdonság van kiállításban: operette, „Kisasszony feleségem,” előszó.

— **Báró Kemény Endre** regényes szomorujátéka: „A tenger fia” címmel a legközelebbi újdonsága lesz színházunknak.

— **Lesz-e egyetemi bál?** Ugy látzik, hogy a farsangi napról ezen legkedvesebb elítélő bál az idén kimarad. Kimarad az egyetemi közgyűlés (?) azon határozata miatt, hogy a rendezőségnek szükségképpen egyenruhában kell megjelenie. Mi ezen ruhakérdést vitatni nem kívánjuk, csak indokolatlannak tartjuk a fenebbi határozatot, minthogy az egyenruha még az utcán sem kötelező. De van ezen ruhakérdésnek egy más sajnós oldala is, ugyanis a jogászegylet és az egyetemi kör, a melyeknek az egyetemi bál egyik legnagyobb jövedelem-forrása szokott lenni, ez évben ezen hathatós segéllyel meglesznek fosztva. Már pedig magasabb érdekek előtt ily kicsinyes kérdéseknek el kell törpülniök, és azért reméljük, hogy az egyetemi ifjuság ezen vitás ruhakérdést, az egyetemi érdekekben békésen megfogja oldani, és az „egyetemi bál” régi jó hírnevét ez évben is feleleveníti.

— **A kolozvári önkéntes tüzoltó-egylet** tegnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az elnöki megnyitót után, a parancsnokságnak jelentése olvastotól fel, mely tudomásul vették. Megállapították az 1878 évi költségvetést. Az elnöki kimondott, hogy kiváló érdemek alapján jövrő csak tiszteletbeli egyetemi tagokat, nem pedig tisztviselőket fognak választani. A megjelölt választás eredménye következő: Pénztárnok lett: ifj. Vagner Frigyes, orvos: dr. Szombathelyi József, segédorvos: Aranka és Himpfner. Szakaszvezető: Szentgyörgyi István. Az állomásairól lemondott Münster Ede segédorvos, s Leitner József szakaszvezetőnek, hosszas szolgálati idejük alatt tanultot sikeres működésükért elismerés és köszönet szavaztatott.

— **A kolozvári** iparos ifjak önképző és betegsegélyző-egylete tegnap vasárnap, f. hó 27-én délután 3 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a városban nagytérben. Az egyetemi tagjai nagy számmal jelentek meg és ezeken kívül néhány a közélet mozgásait iránt érdeklődő honoratort. Felűnő, miszerint ezen anyagi mint szellemi tekintetben egyaránt nemes irányú ifju egyetemet a kolozvári önálló iparosok ignorálni látszanak, mint minden alkalommal ugyiszlva tudatosan igekezknek kimutatni. Mintha ezen egyetemen ellentétet látnák az ugynevezett „iparos egyetemen.” Pedig, hiszgyék el balul vélekednek az önálló iparos urak; mert egyetemen, mely nem egyéb egy társalgó körnél, mely az iparnak anyagi vagy szellemi téren lendítésére semmit vagy vajmi keveset tett eddig, nem lehet ellentétese ezen egyetemet, mely az ifju iparos nemzedék testi épösége oltalmazását, kedélye finomítását s értelmének fejlesztését tűzte ki feladatának s e téren működik lankadatlanul. — Nem látjuk az egyetemet pártolói között sorakozva a jobb módú iparosokat, épen sehogysem képviselve a kereskedői vagy a

birtokos osztályt. Ugy látszik Kolozsvár lakossága még nem ébredett föl a kor hatalmas szavára, mely lépten-nyomon azt kiáltja: egészséges polgári elemet csak kifejlett ipar szülhet, mely jólétet biztosít s csak ahol az van, honol a szabadság állandóan. Reméljük azonban, hogy e hidegség nem lehet tartós, s a jobb módú lakosság átlátva, miszerint Kolozsvár életének is egyik első föltétele az értelmekkel dolgozó erős iparos polgárság valamint helybeli pénzintézetek vezetői jól megfontolva, hogy összehalmozott s máris pangó nagy tőkék gyümölcsösztetésére csupán egy ilyen osztály képes: megéremelt, sőt jobban mondva, megkövetelhetők pártolásokban fogják annak fiatal, előretörő sarját részesíteni. — A közgyűlés Sámuel László elnök „emelkedett hangja megnyitja a tárgysorozatot lefárgalva; többek között meghallgatta az egyetemen minden téren munkás orvosa dr. Salamon József által felolvasott orvosi jelentést és módosított alapszabályokat s ez utóbbiakat el is fogadta; melyekből azonban azon fájdalmas meggyőződésre jutottunk, miszerint az egyetemen kénytelen, megfelelő bevétel hiánya miatt betegneinek segélyezését napi 50 kr. díj 30 kr. szállítani le. Ezután az egyetemen alapszabályai értelmében tiszteletbeli tagokul választotta meg a közgyűlés Tauffer János, Benigni Samu, Nigrényi Pál urakat, Haynald Lajos érsek és nagyméltóságát, és végre Simon Elek polgármester urat, a kiaz egyetemen ismételve nagyobb mértékben tanúsított pártolását azzal tette, hogy ma utabban 100 ft urbéri kötvény adományt tett. Egyszersmind lelkes szavakban hangsúlyozta, mely jelentékeny mértékben járul ezen egyetemen erős és értelmes polgári osztály fejlesztéséhez. Szavait ismételt lelkes éljenekkel fogadva a gyűlés, hozzá fogott a választásokhoz, melyek eredménye még ismeretlen.

— **A kolozvári ág. h. ev. elemi iskolában** az 1877/8 tanév I-50 félévi vizsgálatok következő rendben fognak megtartatni; febr. 4-én d. e. 9—12-ig a felső leányok oszt. d. u. 2—4-ig az I-50 oszt. febr. 5-én d. e. 9—12-ig a III és IV. fu oszt. d. u. 2—4-ig a II-dik oszt. A megjelölt időben az illető osztályokban minden tantárgyból. — Mely nyilvános vizsgálatokra a t. szülők és minden tanügy-barát tisztelettel meghívottak. — Tucsányi Gyula igazgató.

— **Gyász isztentisztelet** tartott ma d. e. a főtéri templomban Deák Ferencz n. gy. házának halála évforduló napján. A templom gyászdiszszel bevont hajóját nagy számú közönség; a város, megye, hadsereg és tantestületek notabilitásai tölték be. A kar Verdi „Requiemjét” jeles színházi művész-örök közreműködésével hatásosan adta elő.

— **Chappon Lajos** vivő-tanárt tegnap délután kísérték örök nyugalomra. A helybeli rom. cath., ev. ref. és unitarius főtanodák, valamint az állami tanítóképződe növendékei tanfárikkal, a honvéd-tisztek tábornokokkal, a tornavivoda-egylet igazgató választmányja s több ismerős voltak jelen a temelési szertartáson. A halottas háznál az állami tanító-képződe növendékei énekeltek el a halotti dalt.

— **Adakozások** a török sebesültek részére. A török sebesültek részére utabban adakoztak: Felméri Lajosné 1 ft, Felméri Margit 50 kr, Felméri Lajos 1 ft, Valaki 1 ft, Librich Gyula 1 ft, Pánkovszki 1 ft. Összesen 5 ft 50 kr.

— **Brenner Jenny**, a nálunk is előnyösen ismert coloratur énekesnő, e napokban N. Szebenben 50 éves korában elhunyt. Brenner sok ideig a külföldi, nevezetesen a prágai színház kedvelt tagja volt, a honnan visszatréve szülővárosába N. Szababbe visszahúzódva élt.

— **A keleti vasut** magyarul nem tudó helybeli hivatalnokairól Madarász J. képviselő interpellációjá ötletről közlebről hozott hírnökre vonatkozólag Korbuly József, szintén helybeli vasuti hivatalnok nyilatkozatot küldött be hozzánk, melyben védelembe veszi Bahns urat, — kirol t. i. kérdéses közleményünkben az állott, hogy nem tud magyarul, — s kijelenti abbéli tudomását, hogy Bahns ur nemcsak hogy nem ellensége nyelvünknek, de sőt szorgalmasan tanulja azt s már is nagy előmenetelt tett benne. Végül fölémliti Korbuly ur azt is, hogy igenis vannak a keleti vasutnál olyan hivatalnokok, kikről még többet lehetne mondani, mint amennyi a Keletben állott; de ezek közé Bahns ur a legvalószínűbb sem sorolható. Ez a K. ur nyilatkozatának lényege, melyre részünkről csak az a megjegyzésünk, hogy azzal, mint egyoldalú állítással szemben nem látjuk indikálva a Bahns ur magyar nyelvbeli járátlanaságára mondottakon valamit módosítani.

— **A nők a fényűzés ellen.** M.-Vásárhelyről a korcsolya egyetemen igen tisztelt nőtárgjától a következő sorokat vettük: „Örömmel olvastam a „Kelet”-ben és azután más lapokban, hogy a maros-vásárhelyi korcsolya-egylet bizottmányának egyik nő tagja: Istvánffy Pálné azon indítványt tette a bizottmány egyik ülésében, hogy az évi hushagyó keddi korcsolya-egyleti bál legyen egyszerű, házias táncestély; miután a tavalyi igen fényes korcsolya-egyleti bál a nyagilag épen azért nem felelt meg a várakozásnak, minthogy a lábra kapott fényűzés miatt sok egyetemi tag is távol maradt az egyetemen báljától; míg egyszerűen öltözve nagyon népes bálra van kiállítás. Mind az indítványt, mind

annak indoklását teljesen elfogadom és örömmel fejezem ki a felet, hogy a korcsolya-egylet választmányából épen egy női tag tette a lelkes indítványt, igazolva azok véleményét, kik a nőknek bizottmányi tagul megválasztását nem tartják célszerűtlennek, sőt tekintve, hogy a korcsolya-egylet tagjainak legalább felét épen a nők képezik, méltányos és igazságosnak tartják velem együtt. A jelen azonban hatalmas ellenzék támadt, nem az egyszerűség ellen, hanem a calicót ellen. A nők legnagyobb részben és köztük sokan, kik eddigelő méternyi selyem uszállyal jelentek meg a bálokon, vagy a mi majdnem épen olyan rossz, semhogy egyszerűen menjenek el a bálba, inkább otthon maradtak, csodák csodája most kezdik az 5—10 forintért kiállitható calicót drágának tartani és harcolni a nyári mosó ruha mellett, hogy tudniillik menjen kiki olyan színű ruhában a milyen neki tetszik, csak egyezzenek meg, hogy egyszerű, nyári mosó ruhában menjenek mind. Nó és én, és mint utána jártam velem együtt a tisztelt indítványozó nő is, szívesen elfogadjuk e második indítványt, mert nem az a főkérdés és nem arra fektetendő a fő súly, hogy calicót vagy batiz bál legyen-e; hanem a fődolog az, hogy legyen egyszerű öltözet és így legyünk jelen minél többen a korcsolya-egylet az évi hushagyókeddi bálján. A korcsolya-egylet választmányát arra kérem, hogy az első indítvány értelmében hívassa össze a korcsolya-egylet összes tagjait egy közgyűlésre, hogy legyen alkalmunk nézeteinket indoklással együtt kifejezni és kicserélni; nem valószínű ugyan, hogy mi n. ö. k. i. egyhangulag hozunk határozatot ily ügyekben, de legyen tér nyitva mindenkinek a szólásszabadság gyakorlására és szavazatzala érvényesítésére; azután: g y ö z z ö n a j o b b, hogy — a tisztelt bizottmányi tagnő helyes megjegyzése szerint — az izlés különfelesége miatt ne háromlóják a felelősség csupán a bizottmányra. En részéről s velem együtt a tisztelt bizottmányi tagnő a legfőbb dolognak az egyszerűséget tartva, örömmel elfogadjuk azok nézetét, kik az egyesek által tetszésük szerint választandó egyszerű nyári ruhát ajánlják. Marosvásárhely, 1878. január 27-én. A maros-vásárhelyi korcsolya-egylet egyik nő tagja.

— **A sepsi ref. egyházmegye** f. hó 24-én tisztújító közgyűlést tartott. Egyházi hivatalnokok választottak: Pöjgyöz Kiszantál Sámuel, közügyigazgató Nagy Sándor, aljegyző Révay Lajos. Megújítottak a köztörvényes és házassági törvényeszk ölnöki kara is. Nagy vitát keltett a kolozs-kalocsai egyházmegye által tervezett központi gyűlésterve, melyre néve a megállapodás lön, hogy ez idő szerint nem tartják szükségesnek, mivel e tárgyban már intézkedett az 1876-iki egyházkerületi közgyűlés.

— **A Fogarassy Mihály** püspök által alapított k.-fehérvári apáca kórházban, az 1877-iki évben 67 rom. cath.; 26 gör. cath.; 4 g. keleti; 12 ev. ref.; 6 evang.; 2 unitarins s 3 izraelita ápolattott; meggyógyult ezek közül 106, meghalt 7.

— **Az első erdélyi vaspálya** főigazgatója: Ferenczi Freund Károly 36 éves szolgálati jubileuma alkalmával e pálya hivatalnokai az ő nevére 1200 ft alárásával, alapítványt tettek a pálya szolgálatából kilépő s nyugdíjra még nem számolható egyének javára.

— **A budapesti** nemzeti színház pönteki drámai ülésében B. Podmaniczky Frigyes intendáns meghatva adta elő ama veszteséget, mely az utolsó ülés óta nemzeti intézetünk, főleg annak drámai ágát érte. Elsorolta továbbá az intézkedéseket, melyeket az intézet vezetésére néve tett. Ő maga átvette ideiglenesen a drámai és adminisztratív igazgatóságot; Paulay Edét megbízta a dramaturgiai teendőkkel, a ki egyszersmind főrendezői állását is előbb fogja most már elfoglalni, mint tervezve volt; a drámaíró bizottságban lévő üres helyre pedig Tóth Kálmánt nyerte meg. Ez alkalommal elhatározták, hogy a Szigligeti Ede jeles darabjainak címisorát összeállítva, tervszerűleg, a műfaj változatosságára való tekintettel, minden hóban színre hoznak tőle két-három darabot s születeseknek napját is mindegy-egy jeles művének előadásával fogják megünnepelni.

— **Szigligeti-albumot** adnak ki az elhunyt jeles drámaíró síremléke javára Sümegi Kálmán és Váradi Antal. Az albumban Szigligeti Ede arcképe és rákosi tusculanumának rajzán kívül egész életéről, működéséről s költői munkáinak jellemzéséről nevesebb írásokkal lesznek értekezések. Az albumra néhány nap múlva becsatják ki az aláírási fölhívást a szerkesztők, kik az album jövedelmét közlére aláírják fel.

— **A nagy-szebeni** m. kir. postaigazgatóság kerületében 200 ft illetőleg 100 ft bizottiték mellett 400 illetőleg 300 ft évi bérről, 60 ft lakpénzzel és természetben kiszolgáltatandó ruházattal, posta-állással, esetleg postahivatali szolgál állomással betöltendő. Az 1873 évi II. törvényezik értelmében felszerelendő folyamodványok hat hét alatt a nagy-szebeni postaigazgatósághoz intézendők. Nagy Szeben, 1878. jan. 18-án A m. kir. postaigazgató.

— **„Deák-szoba.”** Az országgyűlési képviselők között annak idején szövegeteket alakult azzal a czállal, hogy a nagy hazafi hagyatékának azzal a részét, mely arra alkalmas, közadakozás útján begyűlt pénzből megvásárolja s e tárgyat alkalmas helyen egy szobában a mennyire lehet ugy be-

rendezi, a mint azok az ő életében és szobájában állottak. Szóval a Deák Ferencz által kedvelt és használt tárgyakat ráemlékeztető emlékül egy szobában egyesíti. E szövegeteket nevében most Kovács László orsz. képviselő a fővárosi tanácsnál e czélra a város valamely házában egy szoba átengedését kéri. A tanács Alkár Gusztáv tanácsnokot küldte ki arra, hogy erre alkalmas helyiséget keressen s annak átadása iránt tegyen előterjesztést.

— **Öngyilkosság.** Sz.-Györgyön pönteken temették el nagy részvét mellett Hochstetter Arnold fiatal kereskedőségét, ki azelőtt való nap déli fél 12 órakor szíven lőtte magát. Az eset annál megalapozott volt, mivel a szerencsétlen ifju a legszorgalmasabb s legjózanabb életűek közé tartozott. A tett végrehajtása előtt senkivel sem engedő gyánitani végzetes szándékát. Egyszeren észrevétlenül lopózott házából s ott egy kétszövű fegyverrel véget vetett életének. Egy hátrahagyott levélben megalapozott gyermekies gyöngédséggel bucsuzott el atyjától, felemleltvén egyszerűen, hogy az atyai átok, mely őt érte, napról-napra súlyosabban nehezedett rá. Az apa kitagadta őt, mivel Szegedről állomásától eljött. Ezen átok nem engedett nyugtot neki s végre öngyilkossághoz folyamodott. — Csak arra kérte levélben a „Nemere” szerint atyját, hogy jöjjön el temetésére s ezen utolsó kérése is teljesítetlen maradt. Szébenből utasítá a temetést rendezőket az apa, hogy temessék egyszerűen, ő maga hivatalos dolgai miatt hon marad. A szegény ifju pályatársai s szép közönség részvétele mellett tétetett sírba. Legyen könnyű a föld hamvainak!

— **Öngyilkosság.** Enyedi József k.-fehérvári polgár, — mint ottani levelezőnk írja — néhány nappal ezelőtt csödtöt jelentett. Mind a mellett, hogy a történet leltározás alkalmával ki lett derítve, hogy a nagyonbuktott anyagi helyzete legkevésbé sem kétségbeeszt, mindazonáltal ez eset annyira zavarba hozta, hogy öngyilkosságra határozta el magát. E hó 26-án 9 óra tájban lakhelyétől eltávozott a nélkül, hogy neje valami onszat sejtethet volna; léptét M.-Portus felé irányozó és az ottani hidfőhöz érkezvén észrevétlenül egy kivágott jégnyíláshoz haladt, ott fejét a Maros vizébe dugta, hol bele is fuladt. E megerendítő hír csakhamar városunkba jutott, a hol rögtön intézkedések tétettek egy rendőri bizottságnak a helyszínre leendő kiküldetése végett, ez azonban már csak a szerencsétlen megdermedt hullájára akadt.

— **Rablógyilkosság.** Folyó hó 20-án egy ismeretlen, magas, barna, arisan öltözött egyén állított be Nyomát községre, hol magát nyomdásznak, rézmetszőnek és festőnek állítá s ott tartózkodása alatt festett is egy falusi mutató táblát stb., és az egy forintért adott nyugtán egyenlítőzött irással Bánfi Józsefnek nevező magát. 23-kán Sófai Pál nyomati birtokossal, ennek két lova s szánjával, mint Maros-Vásárhelyre fogadott fuvarossal, a községből elindult. Sófai Pál azonban idején haza nem érkezvén, családjá és rokonai gyanakodni kezdtek s Vásárhelyre jövrén semmi nyomát nem találván, a megyei hatóságnál 24-én jelentést tettek. 25-kán reggel már érkezett az újabb jelentés, hogy Sófai Pál hullája ruhátlanul, Gyalakután egy hid alá bevetve, lövés és megfojtás által megölve találtatott meg, a gaz rabló-gyilkosnak azonban a szán és két pej kancalóval együtt, mint a „Marosvidék” írja, még semmi nyoma föltálatatott nem volt.

— **Orgyilkossági kísérlet.** Ó-Becséről a budapesti lapoknak távirják a következőket: Szabadkay Ignác Csurog községre jegyzőjére, ki a Milietics-pörben mint tanu szerepelt, csütörtökön délután 4 órakor Csurogon a nagy vendéglő előtt egy omladista szerb rállott. Az eset a csurogi bíró és több községi lakos jelenlétében történt. Szabadkayt a golyó nem sérté meg, csak kalapja szélén hatolt át. A tettes befogatott.

— **Egy új módja** a pénzszerzésnek. A „Hunyad” következőket írja: Sándor Lajos algyógyi ezgábori beszéli, hogy járásából három községre sürgönyözött a királyhoz, hogy éhenhalás fenyegeti. Erre ő felségérgőn 500 forintot utalványozott civilistájából a kérelmező községek számára. S amint az egyik községre kezébe kapta az ő részét, hajrá, elment a korcsmába s mind megitta. Amint halljuk, egy kaputos ember volt ezen tisztességes pénzszerzésben a totumfák, ki, hogy egy államiérfi szavával éljek: „bizonyos dolgokból szokott élni”. Ajánljuk figyelmébe az alispáni hivatalnak e jó madarat.

— **A spanyol király** esküvője pazarfényű nászünnepély volt. A madridi templom falait fehér Bourbon filomokkal behimzett biborbárony borítá s diadaljelek, zászlók, czimerek tündöklöttek mindenütt. Ott volt a diplomáciai testület, a miniszterek, a királyi család sat. A szertartást Benávides bibornok, indiai pátriárkha vezegte. A király beléptekor fölemelkedett helyeiről az egész nászgyűléseket. Tíz perczel később érkezett a templomba az ara, fehér atlasz ruhában, Chantilly-csipkével, nyakán nagy gyöngyökkel. Két spanyol grand vezette a trónhoz. Menetközben az egyik grand megbottolt s hosszában elvágódott a szőnyegen. A szertartás igen rövid volt s utána a királyi pár hat hóféhr andaluziai fő által vont kocsióra lépett. Tizenhat hatlovas fogaton követték őket az állami méltóságok. Harminezor katona vonult ki s a tengernyi nép óriási tüntetéssel fogadta a királyi párt.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 114-ik szám.

Kolozsvárt, kedd január 29-én 1878.

Erdő szépe.

Színmű 5 felvonásban. Irta: Peuliet Octave, fordította: Feketi Miklós.

SZEMÉLYLEK:

Morel György, hámtortulajdonos	E. Kovács Gyula.
Luise, nővére	E. Kovács Gy.-né.
Guy Chatel Albin marquis	Szacsavay.
Guy Chatel Pálma nővére	Boér Emma.
Pen Marche grófnő	Krasznainé.
Pen Marche Hugó	Szentgyörgyi.
Pen Marche Jób	Szombathelyi.
Didier Pál, festő	Krasznai.
Hoel, apó	Ditrő.
Andor, unokája	Boér Hermin.
Farkas, öreg szolgája	Török K.

Kezdete pontban 7 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Piaczok árai.

— **Deési piac** árjegyzéke: jan. 22-ről. Egy hecoliter Tisztabuzza 8 ft 40 kr, elegybuzza 8 ft 10 kr, rozs 5 ft 70 kr, zab 2 ft 14 kr, 100 kg. szóna 3 ft, 40 kr, alomszóna 1 ft — kr, zsupszóna 2 ft, — méter fa 2 ft, egy kilog. marhabús 28 kr, konyhaliszt 16 kr, egy liter borsó 14 kr, lencse 18 kr, paszuly 6 kr, köles 18 kr, egy hecoliter burgonya 3 ft 30 kr, egy kilog. disznósír 90 kr, hagyma 10 kr, fokhagyma 36 kr.

A „KELET” magán-táviratai.

Feladatott Budapesten jan. 28. 10 ó. — d. e. Érkezett Kolozsvárra jan. 28. 10 ó. 5 p. d. e.

Az osztrák válság változatlan; a kormány folytonosan érintkezik Reehbauerrel és a pártelnökökkel, a parlamentet feloszlatni nem akarja.

Az oroszkövetelések, mint hírlik, két milliard markra mennek; a lefizetésig kétszáz ezer orosz török költségen Bulgáriában marad. Monarchiákkal külön alku lesz Bosznia iránt.

Tíz angol hajó a Dardanellákban van.

Pártunk 13 ellenző tagja nem lép ki, a szászok pedig velünk szavaznak.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeteiről január 26.

Gabona	F a j	Ára 100 kg.	
		től	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági	10 75	11 45
	tiszavidéki	10 85	11 55
	pestvidéki	10 50	11 45
	fehértómezei	10 65	11 65
Rozs	magyar	7 40	7 65
	magyar	7 40	7 55
Árpa	takarmány	8 25	10 20
	malata	6 50	6 65
Zab	magyar	7 15	7 20
	bánsági	7 15	7 20
Tengeri	másmé	7 15	7 20
	bánsági	7 15	7 20
Repece	káposzta	7 15	7 25
	bánsági	10 70	10 75
Köles	magyar	10 70	10 75
	magyar	10 70	10 75
Szakany (Uszane)	buza	10 60	10 70
	szakany	7 22	7 25
(ny.) zesz	rozsa	7 20	7 25
	repece	7 22	7 27
	bánsági Jul. Aug. szállít.	—	—
	100 liter százalékként.	31	32

Érték- és váltófolym.

1878. január 26.

Magyar aranyjárdék	92.65.
„ kincstári utalv.	1 kibocsát. 116.50.
„ 2	100.—
„ keleti-vasut elsőbbség 2	74.50.
„ állami kötvény 1876 év	67.25.
„ vasuti kölcsön	100.25.
„ földterhermentesítési kötvény	78.80.
temesi	78.—
erdélyi	76.50.
horv. slavon	85.—
magy. szőlődezsma váltáság	81.50.
Osztr. egységes államadósság papirban	63.85.
„ ezüstben	67.25.
„ aranyjárdék	74.95.
1860. államszerjegy	115.—
Osztr. nemzeti bank részvény	8.16.
„ hitelrészvény	229.—
magyar. hitelbank	210.—
Ezüst	103.20.
Cs. k. arany	5.58.
Napoleon-ör	9.45.
Német birod. mark	58.45.
London	118.30.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Békésy Károly.

Hirdetmény.

Alsó-Fejérmegye Balásfalvi járásába kebeleztet Obáta községben, az ottani volt földesurak korcsomajoga arányosítása tekintetéből
folyó évi február-hó 25-dike d. e. 9 órájára,
tárgyalás tüzetik ki.

Mely tárgyalási időre érdekeltek azon megjegyzéssel idéztetnek meg, miszerint ha személyesen, vagy szabályszerű meghatalmazással ellátott megbízottjaik által megjelenni elmulasztanak, részükre saját költségöken hivatalból fog a tárgyalás napján egy képviselő kinevezetni.
Jogaik bizonyítására vonatkozó eredeti, vagy hitelesített másolatú okiratok érdekeltek által magukkal hozandók.

Balásfalvi járás szolgabírája

Balásfalva, 1878. január-hó 26-kán.

TÓTH MIKLÓS, szolgabíró.

(37)

indiai szivarkák

GRIMAUT és TÁRSA gyógyszerésztől Párisban.

Elegendő a Cannabis indicából készült szivarkák füstjét belélegezni, hogy a leginkább asztmát és ideges köhögést azonnal megszüntesse; rekedtség és álmatlanság ellen is gyakran meglepő hatást.

Főraktár Bécsben: Nagyban szállítára Raabe Brunónál, Bäckersstrasse 1; Rödér Fülöp-nél, Wienstrasse 15. — Főraktár: Magyarországra nézve Török József gyógyszerésznél Budapesten. — Kolozsvárt: Wolff J. és Dr. Hintz Gy. gyógyszerész uraknál.

Alapított 1863.

Csak Witte Ed.-nél Bécsben!

Alapított 1863.

I. verl. Kärntnerstrasse 59.

neveltséges

COTTILLON-FORDULATOK és RENDEK

valamint minden

báli-czikk, ékszer, legyező sat.

Cotillon fordulatok.

Táncmester segélye nélkül mindenki a legzebb és leg-elegánsabb cotillon figurákat rendezheti.
Maszk-tour frt. 1,50, 2,50
Fortuna-tour frt. 2,50, 3, 3,50
Tükrös- és szivarszopkák-tour frt. 3,50
Hóvalda-tour (12 sz.) frt. 2,20
Jockey-tour frt. 2 —
Jockey-tour, igen eleg. frt. 3,60
Tombola-tour frt. 1,50, 2,50 — 5.
Kéztű-tour frt. 1 —
Paizs-tour frt. 1,25
Csafádi-tour (12 sz.) frt. 4,25
Humor-tour frt. 2,50, 3,50
Ország-tour frt. — 75
Halász-tour frt. 3 —
Papírölcsé-tour frt. 1,80, 2,50
Medaillon-tour finom frt. 4,50
Hal- és rák-tour frt. 2,50
Borospohár-tour frt. 2,50
Páva-tour, új frt. 6 —
Marguerite-tour frt. 2 —
Ezenkívül még sok más tour 15 frt.

Cotillon-rendek.

50 darab választékban.
minden választékhoz finom krepp- és brillant-rendek vannak adva.
Egy 10 darabból álló választék
Nr. 0 I II III IV V VI VII VIII
frt. 1, 1,50, 2, 2,50, 3, 3,50, 4, 4,50, 5, 5,50, 6, 6,50, 7, 7,50, 8, 8,50, 9, 9,50, 10, 10,50, 11, 11,50, 12, 12,50, 13, 13,50, 14, 14,50, 15, 15,50, 16, 16,50, 17, 17,50, 18, 18,50, 19, 19,50, 20, 20,50, 21, 21,50, 22, 22,50, 23, 23,50, 24, 24,50, 25, 25,50, 26, 26,50, 27, 27,50, 28, 28,50, 29, 29,50, 30, 30,50, 31, 31,50, 32, 32,50, 33, 33,50, 34, 34,50, 35, 35,50, 36, 36,50, 37, 37,50, 38, 38,50, 39, 39,50, 40, 40,50, 41, 41,50, 42, 42,50, 43, 43,50, 44, 44,50, 45, 45,50, 46, 46,50, 47, 47,50, 48, 48,50, 49, 49,50, 50, 50,50.

Cotillon-durr-bonbon

12 darab finom gyöngyben maszkilpkával 75 kr., 1, 1,50, 2, 2,50 frt.
állatfejjel frt. 1,50, 2, 2,50
egész maszk-öltözettel frt. 6, 9, 12.

Cotillon-bokréták,

teljesen pótolják a friss virágot, 50 darab frt. 4,50, 5, 6, 7,50, 10, 12,50.

Egy egész tréfa-tombola

25 darabból frt. 4 — hatásdarabokkal frt. 5, 6, 7, 8.

Csak WITTE Ed.-nél!

Bécs, Stadt, verlag, Kärntnerstrasse 59, a Giselstrasse szegletén.
(15) Távirat — csim: Witte, Bécs. (2—7)
Szállítás utánvétel mellett. — Egyletek és ismét előírások árendéjében részesülnek.

Kos-eladás.

A gútori törzsbirkaszatban Pozsony mellett, valamint a sűrűny-patyi-ban Szombathely mellett kotév napjával kezdődik a szomt kos-eladás. Ismert neűjes és a mellett dúsgyapjas tenyészanyag, jutányos árak.
Czilochert.

(23)

(3—3)

(36)

(1—3)

Tojás.

Alólírt kereskedő, a ki a tojás üzletet különlegességgel gyanánt folytatja, ez üzletágban óhajtaná még több szolgáltatást, jó, szilárd, a tojásokat szigorúan osztályozó le:akódót ügynöki minőségben, vagy bizományosként képviselni; mert pontos piaci ismeret, a benső angol összeköttetések folytán képes a t. cz. házaknak jutányos árakat biztosítani.

Arnemann Ottó.

Hamburg, St. Annen mellett 1.

Tanács és segély azok számára,

a kik szemgyengeségben szenvednek, s főleg megerőltetett tanulás és fárasztó munka által szemüket elrontották.

Ilyenkor óta meg volt nekem is az a rossz szokásom, hogy az éj csücskét választám tudományos munkára. Ez, valamint sok fáradságos optikai és finom matematikai munkát által szemem annyira meggyengült, hogy annyival inkább félhettem teljes megvakulástól, mert folytonos gyúladási hajlam állt be, a mely a leghevesebb orvosi évekig tartó gyógyítással is daczolt. E szomorú körülmények közt sikerült egy szerz. találm., a melyet már 40 év óta a legjobb sikerrel használok. Nem csak azon tartós gyúladást szüntette tökéletesen, s eg, hanem visszazárta szememnek is teljes erejét és élességét, úgy hogy most 75 éves koromban szemíveg nélkül olvasom a legapróbb írást is, s mint fiatal koromban a legjobb látásnak örvelek. Ugyanez kedves életem tapasztaltam másoknál is, a kik közt többen voltak, a kik a legelősebb pápaszem segélyével sem voltak képesek látásukat teljesíteni. Ezen szerz. kitaró használatát után eldobták a szemíveg et s szemük azelőtti élességét visszanyerték. E második szerz. egy illatos szesz, a melynek alkatrészeit az éjszakai éjszakai képezi. Nem tartalmaz sem drasztikumokat, sem fém vagy más veszélyes részeket a Erdélyben valódi minőségben TEUTSCH J. B.-nél Segesvárt kapható. Nagy üveggel 2 frt 40 kron, a kisebbet 1 frt 80 kron o. ért. használati utasítással. Azt tanácslom tehát a szenvedőknek, hogy hozzassák meg a szeszt, mert egy üveg soká előg használatra, s csak csekély adag folyóvízzel vegyítve kis főhőz folyadékot ad, a melylyel reggel és este, valamint fárasztó munka után kell a szem környékét megmosni. A siker igen jótékony és üde s egyúttal az arcbőr frissességét is emeli. Örlőni fogok, ha általa főleg azokon lesz segítve, a kik erőtlen munkásság mellett az igazság világának föllelésében, szemük világot veszélyeztetik. E szerz. használatát folytán a fiataloknál annyira divatossá vált elferdítő szemíveg hordának is elejét vehetni, a mely a legtöbb esetben inkább rongálja mint erősíti a szemet. A szemíveg csak a szem hibás szerkezetén segíthet, de egészséges, vagy elgyengült szemeket soha sem erősíthet, vagy gyógyíthat meg.
(380) (15—*)

A híres dr. Romershausen-féle szem-lél mindig készen kapható és pedig:
Egy kis üveggel 1 frt 80 kr., egy nagy üveggel 2 frt 40 kr. o. é.
TEUTSCH J. B. raktárban Segesvárt.
Elárutók nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedést kapnak.

Árlejtési hirdetmény.

Árlejtés szerinti pályázat hirdettetik a m.-kályáni h. h. egyház temploma, papi laka, s egyéb a telken szükségeltető gazdasági épületek felépítése végett. Melyekhez épületkövet, téglát és porondot az egyház adand; — meszet, a tervrajz szerinti vízvezető, s más szükséges faragott köveket, úgy minden vas-, üveg- és faanyagokat az épületekhez a vállalkozó; ki is megkívántatik hogy cautionatus legyen. A tervrajz megtekinthető alólírt számadó egyh. gondnoknál Magyar-Kályában. Az árlejtés meg fog tartatni M.-Kályában f. évi február 12-dikén d. e. 9 órán kezdődőleg.

(32)

(2—2)

KOMIS LAJOS,

m.-kályáni számadó egyh. gondnok.

(30)

(3—4)

Az erdélyi részek és Szilágymegye

helységnévtárának

előfizetési határideje folyó január-hó 20-kán lejárt. A szerkesztőség mindamellett még ezután is elfogad előfizetéseket

1 ft 50 kr-jával,

készpénz beküldés, vagy a megrendelőnek kifejezett kívánságra szerint, az összegnek utánvétele mellett, mikor a mű meg fog küldetni.

A „Helységnévtár“ szerkesztősége a kereskedelmi és iparkamara irodájában Kolozsvárt.

Stein János

könyvkereskedésébe Kolozsvárt

épen most érkezett:

KOSSUTH LAJOS

nagy hazánkfia felette jóltalált

életnagyságú arczképe.

(Nagy mellkép)

a legujabb eredeti felvétel után gyönyörű olajnyomatban.

Aranyozott széles kerettel együtt

Ára 25 frt.

Vidékre csomagolással 26 frt.

Ugyanott kapkato

DEÁK FERENCZ

olajnyomatú élethű arczképe,

(mellkép)

a legdiszesebben kiállított széles aranyozott (barock) keretben.

A nagy hazafi által a budapesti árvaház javára elárusításra engedélyezett felvétel.

Ára 35 frt.

Vidékre csomagolással 36 frt.

STEIN JÁNOS

m. k. egyetemi könyvnyomdász Kolozsvárt,

ajánlja a kolozsvári ev. ref. főtanodának, általa már évtizedeken át kezelt

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDÁJÁT,

a melynek helyiségei a legutóbbi időben tetemesen megbővitve és a munka eszközei a kor igényeinek megfelelőleg, tökéletesítve és szaporítva vannak.

A használandó betűk a jelenleg divó legmodernebb minták szerint öntvők, a könyomdát kitűnő metsző kezeli. A nyomdai munkák kiállításához szükségelt anyagok a legjobb és legolcsóbb forrásokból erednek.

PAPIR GYÁRI ÁRBAN SZÁMITTATIK.

Munkát minden időben, még éjjel is elvállal és a leggyorsabban s a legjutányosabban eszközöl.

A gépek elegendősége, valamint a munkaerők teljes száma teszi lehetővé, hogy minden

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI MUNKÁT

határozott időre, tisztán, ízléssel s oly olcsó árban képes előállítani, hogy e nemből bármely hazai nyomdával versenyezhet.

Mindenemű és nyelvű könyvek, bármiféle rovatos ívek, körlevelek, árjegyzékek, számlák, nász-, gyász- és vigalmi jelentések, névjegyek, meghívó-jegyek, tánczrendek, gyógyszerári-jelzetek, bor-, rozsolis- és más vignettek, újévi és más alkalmi üdvözlőletek, baromutlevelek, vásározódulak, hirdetmények, bármilyen nagyságu falragaszok, szóval minden e szakba vágó munkák ízletes kiállítását elvállalja.

Különösen a kir. törvényszékek, megyei- s városi hatóságok és a községi előljáróságok figyelmét bátor arra felhívni, hogy a hivatali szükségletekre megkívántató nyomtatványok gyors kiállítására s legolcsóbb árszámítására különös súlyt fektet.

Előleges költségvetéssel is készséggel szolgál, a gyakrabban előforduló s törvényszerű mintázatok birtokában lévén.

Az új „polgári törvénykezési rendtartás“-ban és a Kolozsmegye gyalui egyesbirája által a községi előljáróságok részére kiadott „utasítás“-ban előforduló magyar akár román szövegű nyomtatványokból — melyekből készletet tart — külön kis mennyiségben koncz számra is, jutányos árban szolgál. Az „utasítás“-ban előforduló mintáknál világosan kitéendő: magyar vagy román szövegű nyomtatvány szükséges-e?

1878.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.